

ชื่องานวิจัย การพัฒนาโปรแกรมแทรกแซงการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์

นักวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร. กุลกานต์ อภิวัฒน์linger
รองศาสตราจารย์ ประกายรัตน์ ภัทรธิตี

ปีที่แล้วเสร็จ 2563

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาโปรแกรมแทรกแซงการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ และประเมินผลการใช้โปรแกรมฯ ขั้นตอนการวิจัยและพัฒนาแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ขั้นตอนแรก ได้แก่ การออกแบบและพัฒนาโปรแกรม และขั้นตอนที่ 2 เป็นการทดลองใช้โปรแกรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งเป็นการให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษาและสุขภาพทางเพศผ่านการใช้เฟสบุ๊ค ซึ่งมีเนื้อหา 8 ประเด็น ได้แก่ พัฒนาการทางเพศและการตั้งครรภ์ สัมพันธภาพ การหลีกเลี่ยงความเสี่ยงที่ทำให้มีเพศสัมพันธ์ การมีเพศสัมพันธ์ที่เสี่ยงของวัยรุ่น โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การป้องกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ การแก้ปัญหาเมื่อตั้งครรภ์ และทักษะส่วนบุคคล กิจกรรมในเฟสบุ๊คใช้เวลา 8 สัปดาห์ มีทั้งการดูคลิป อ่านบทความหรือข้อมูลต่าง ๆ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นอายุ 16-19 ปีที่กำลังศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล สุ่มตัวอย่างโดยวิธีการ respondent driven sampling (RDS) ก่อนเข้าร่วมโปรแกรมกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 444 คน และการติดตามผลหลังการเข้าร่วมกลุ่มเฟสบุ๊ค 2 เดือน มีกลุ่มตัวอย่าง 425 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามออนไลน์ 3 ครั้ง คือ ก่อนเข้าร่วมกลุ่มเฟสบุ๊ค หลังเข้าร่วมกลุ่มเฟสบุ๊ค และการติดตามผลหลังเข้าร่วมกลุ่มเฟสบุ๊คแล้ว 2 เดือน วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยใช้ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน repeated measure ANOVA และ McNemar test

ผลการศึกษาพบว่า หลังการเข้าร่วมกลุ่มเฟสบุ๊ค วัยรุ่นมีคะแนนความรู้เฉลี่ยเรื่องเพศศึกษาสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีคะแนนเฉลี่ยการป้องกันการถูกกระทำทางเพศเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หลังการเข้ากลุ่มเฟสบุ๊ควัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศลดลงโดยมีการลดจำนวนคู่ที่มีเพศสัมพันธ์จากหลายคนมาเป็นมีเพศสัมพันธ์กับคู่เพียงคนเดียว

คำสำคัญ โปรแกรมแทรกแซงการมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ เฟสบุ๊ค วัยรุ่น

Title: Development of Sexual Risk Behavior Intervention Program using Social Media

Researchers: Associate Professor Dr. Kunlakarn Apiwattanalungarn
Associate Professor Prakairat Patrathiti

Year: 2020

Abstract

The main purposes of this study were to develop a sexual risk behavior intervention program using social media and assess the program effectiveness. The research and development procedures were employed. The first stage was developed an intervention program and the second stage was a program implementation. The developed program provided 8 issues on sexuality education and sexual health knowledge through Facebook including sexual development and pregnancy, relationships, sexual risk avoidance, sexual risk behaviors, sexual transmission infections, pregnancy and sexually transmitted infection prevention, problem solving for teen pregnancy and life skills. Activities were arranged into 8 week intervention periods, including watching clips, reading articles or information as well as exchanging opinions on sexuality education and sexual health knowledge. Samples were adolescents aged 16-19 who are studying in high schools in Bangkok Metropolitan and peripheral provinces of Bangkok Metropolitan. A respondent-driven sampling (RDS) approach was used to recruit participants. There were 444 adolescents at the baseline and 425 adolescents at the follow-up after 2 months of participation. The data were collected from adolescents using online questionnaires three times, before and after their participation in the Facebook group and the 2-month follow-up after participation in the Facebook group. Statistics analyses used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, repeated measure ANOVA and McNemar's test.

The results showed that after participating in the Facebook group, adolescents had a significantly higher mean scores of knowledge of sexuality education and sexual abuse prevention than before participating in the Facebook group. The study also found that after participating in the Facebook group, the adolescents' sexual risk behaviors were decreased by reducing the number of their sexual partners from multiple partners to single partner.

Keywords: Sexual risk behavior intervention program, Facebook, Adolescents